

KONING VAN KARTON



DANSVOORSTELLING voor groep 4 verzorgd door:

Muzelinck, Centrum voor de Kunsten & *Drents theatergezelschap Garage TDI*

VOORWOORD

Handleiding OKVO

Beste leerkracht,

Wat leuk dat je aan de slag gaat met de handleiding van het OKVO Basismenu! De zes professionele culturele instellingen in Oss hebben een prachtig programma gemaakt waarin kinderen een culturele instelling bezoeken en kennis maken met een van de disciplines: beeldende kunst, literatuur, muziek, theater, audiovisueel, cultureel erfgoed en dans. Het Basismenu biedt de kinderen een stevige fundering binnen zijn of haar culturele ontwikkeling.

In deze handleiding vind je alles wat je nodig hebt om goed voorbereid de culturele instelling te bezoeken. Heb je vragen of opmerkingen? Aarzel dan niet om contact op te nemen met mij of een van de culturele instellingen. Wij helpen je graag verder.

Namens alle culturele instellingen, veel plezier en inspiratie gewenst!

Marian Hamilton, coördinator OKVO

Het Basismenu van OKVO voorziet in:

- De **kerndoelen** van de leergebieden kunstzinnige oriëntatie (54,55,56), oriëntatie op jezelf en de wereld (51,52,53) en Nederlands in het mondeling én schriftelijk onderwijs (1,5,9).
- Drie **competenties** van de Cultuurloper: onderzoekend vermogen, creërend vermogen en reflecterend vermogen.

Wil jij meer OKVO op jouw school? Dat kan met het plusmenu. Zie www.okvo.nl



INHOUD

Leerkrachtenhandleiding 'Koning van Karton'

VOORWOORD	2
INLEIDING	4
PRAKTISCHE INFORMATIE	7
VOORBEREIDEND	
Les 1 Thema van de voorstelling	9
Introductie met de kinderen	9
Opdracht 1: Gesprek met de kinderen over de trailer	9
Extra opdracht: Lees het boek voor	9
Les 2 Muziekinstrumentje en dansopdracht	10
! Opdracht 1: Muziekinstrumentje maken	10
Opdracht 2a: Muziekopdracht	11
Opdracht 2b: Dansopdracht	11
REFLECTEREND	
Les 3 Evaluatie over de voorstelling	12
Vragen over de voorstelling	12
Extra: Beeldende verwerkopdracht	13
OVER OKVO	
Bij OKVO maken kinderen kennis met kunst en cultuur in Oss!	14
Partners	14
Colofon	14

INLEIDING

De voorstelling

Welkom bij de handleiding van de voorstelling 'Koning van Karton'. Binnenkort komen jullie naar de dans- én muziekvoorstelling kijken. Wij kijken ernaar uit jullie te verwelkomen, de verbeelding aan te spreken en iedereen een bijzondere beleving mee te geven!

Uit ervaring weten we dat de impact van een voorstelling groter is als er zowel van tevoren als na afloop aandacht aan de voorstelling wordt besteed. Deze handleiding biedt handvatten en suggesties om hiermee in de klas aan de slag te gaan. De aanpak is eventueel aan te passen aan de situatie, jij kent je klas immers het beste.

In deze handleiding lees je meer over de voorstelling, het gezelschap en de kunstdisciplines dans én muziek. Uiteraard tref je ook praktische aandachtspunten voor het voorstellingsbezoek (neem zeker de praktische informatie even door) en diverse lesopdrachten.

*Het zou super zijn als het lukt om alle opdrachten te doen. Mocht dit niet lukken dan raden we aan in elk geval de lessen/opdrachten met dit symbool **!** te behandelen als voorbereiding op de dansvoorstelling. Deze opdrachten zijn écht nodig om de kinderen voor te bereiden op de voorstelling.*

Taal van de voorstelling

In deze voorstelling wordt gedanst en muziek gemaakt. Er ontstaat een eigen wereld waarin de voertaal niet uit woorden bestaat. Het 'verhaal/thema' ervaren we door onze verbeelding, interpretatie en fantasie de vrije loop te laten. Dans is een taal van het lichaam, je praat als het ware zonder woorden. Dat betekent dat je het niet goed of fout kunt begrijpen, ieder beleeft het op zijn eigen manier.

Dans én muziek samen naar de voorstelling

Dit jaar gaan de groepen 3 en 4 gezamenlijk naar de voorstelling. Muziek en dans worden namelijk in deze voorstelling gecombineerd. Iedere groep heeft wel *zijn eigen handleiding* die zich óf focust op muziek (groep 3) óf op dans (groep 4). Toch kun je zowel de muziekhandleiding als de dans- handleiding gebruiken voor beide groepen.

Dansworkshop of muziekworkshop die aansluit bij de voorstelling

Bij deze voorstelling kun je via het OKVO-Plusmenu een dansles afnemen die aansluit bij het thema van de voorstelling. Deze dansles zal dan aansluitend vóór of na de voorstelling in Muzelinck gegeven worden. Voor afname van deze workshop kun je contact opnemen met fanny.jol@muzelinck.nl.

De danstheatervoorstelling 'Koning van Karton' van Drents theatergezelschap Garage TDI

*Er was eens een straat. Een straat van karton.
Een straat waar niemand elkaar kende.
Op een dag ging er voorzichtig een raam open.
Even later nog één.
Iemand wilde vrienden maken.*

*Eén raam in de straat bleef dicht.
Maar uit dat huis klonk muziek.
De muziek danste door de straat.
De straat werd een zee, de zee werd een bos.
Er werd een vriendschap gesloten.*

*En toen, midden in het bos,
zagen de vrienden een hand.
Een hand die mee wilde doen.
Maar met drie is anders,
niet zoals het was...*



Over 'Koning van Karton'

'Koning van Karton' is een speelse danstheatervoorstelling met livemuziek over vriendschap; over ontmoeten, samen spelen, vrienden delen en je buitengesloten voelen, geïnspireerd op het prentenboek 'Het kartonnen kasteel' van Linda Sarah en Benji Davies.

Twee meisjes leren elkaar kennen en ontdekken samen hun omgeving. Ze zijn nieuwsgierig naar de jongen achter het dichte raam. Wie is hij en hoe zal het zijn als hij ook een vriend wordt? Uit zijn huis klinkt muziek, maar het raam blijft dicht. Durft hij niet? De muziek danst door de straat en neemt ze mee van bos naar boot en zee. En daar is hij ineens, met zijn muziek. Maar dan zijn ze met z'n drieën en dat voelt anders. Hoe ga je daarmee om? En hoe doe je dat, met z'n allen vrienden zijn?

In de voorstelling zien we een grote stapel kartonnen dozen waarmee de personages nieuwe fantasiewerelden bouwen. Het jonge publiek wordt moeiteloos door de muziek meegenomen in het verhaal dat met weinig woorden wordt verteld.

Trailer van de voorstelling

[Bekijk de trailer](#) van de voorstelling 'Koning van Karton'.

Speciaal voor OKVO

Het laatste deel van de voorstelling is een workshop met de hele zaal die speciaal voor OKVO is ontwikkeld. Wanneer de kinderen tijdens het kijken naar de voorstelling misschien al wiebelbenen krijgen; geen zorgen, stilzitten hoeft niet! Dit interactieve deel wordt door de dansers/muzikanten gegeven met alle kinderen in de zaal!

Totale duur van de hele voorstelling is ongeveer 50 minuten.

Doelstellingen van de voorstelling

Koning van Karton sluit aan bij de kerndoelen

- Kunstzinnige oriëntatie, kerndoel 54.
- Bewegingsonderwijs, kerndoel 57, 58.
- Oriëntatie op jezelf en de wereld: Mens en samenleving, kerndoel 34, 37.



Drents theatergezelschap GarageTDI

Garage TDI maakt aansprekende voorstellingen op scholen, op festivals, en in theaterzalen, met alsdoelgroep kinderen en jongeren tussen 4 en 21 jaar.

Garage TDI is het huis voor jeugd- en jongerentheater in Drenthe, waar alle expertise op het gebied van theater voor deze doelgroep aanwezig is. Een garage is een werkplek. TDI staat voor Theater- & Dans-Industrie. Het is een plek waar geëxperimenteerd, gecreëerd, ontwikkeld en getoond wordt. Ook is er een opleiding voor jong talent uit Drenthe, Groningen, Friesland en Overijssel, dat zich voorbereidt op een HBO-theateropleiding. Er zijn vijf jeugdtheaterscholen in Drenthe en er is een educatieafdeling waar workshops en educatieprojecten voor het onderwijs worden ontwikkeld met theater en dans, soms in combinatie met multimedia. Garage TDI wil door middel van theater en dans, bijdragen aan de ontwikkeling van jeugd en jongeren tot nieuwsgierige, empathische en ruimdenkende mensen. Het gezelschap heeft een sterk sociale component. De voorstellingen van Garage TDI gaan over de complexe wereld waarin kinderen opgroeien. De voorstellingen scheppen hoop, bieden houvast in conflictsituaties, stralen warmte uit, houden een spiegel voor en maken kinderen nieuwsgierig.

Meer informatie over het theatergezelschap

- [Website van Garage TDI](#)

PRAKTISCHE INFORMATIE

Data

- **Data: 26, 27, 28, 29 februari en 1 maart 2024**
- Het rooster van de voorstellingen is te vinden op www.okvo.nl
- Duur van de voorstelling (inclusief interactief onderdeel): circa 50 minuten
- Locatie: Muzelinck Centrum voor de Kunsten, Zaal: De Linck, Raadhuislaan 18, 5341 GM Oss

! Neem de muziekinstrumentjes mee naar de voorstelling!

Organisatie rondom de voorstelling

De voorstelling vindt plaats in het theater van Muzelinck: zaal de Linck. Een bezoek aan een theater is voor veel kinderen niet vanzelfsprekend. Kinderen beseffen niet altijd dat theater iets anders is dan televisie en dat je hier stil moet zijn. Wanneer er tijdens de voorstelling gepraat wordt, of er gaat bijvoorbeeld een mobieltje af, hebben de dansers en de andere mensen in het publiek daar last van. Het is belangrijk dat je als leerkracht de kinderen, voordat zij het theater bezoeken, op deze gedragsregels attendeert.

Het is fijn als de kinderen goed voorbereid worden op het theaterbezoek en vooraf al weten wat ze te wachten staat. Daarom hebben wij ter introductie een video opgenomen bij Muzelinck. Klik [hier](#) om direct naar de video te gaan.

Aandachtspunten voor jou, de ouders en de kinderen

- **Parkeren:** parkeer de auto's op de parkeerplaats achter Muzelinck (betaald parkeren) of zet de kinderen aan de voorkant af (Kiss en Ridestroom).
- Ouders mogen soms de zaal in, maar dan moeten ze eerst afwachten of er nog plaats is nadat alle kinderen in de zaal zitten. Meld de ouders even aan bij de balie wanneer zij willen kijken in de zaal. Mocht er eventueel toch nog plaats zijn, dan worden de ouders uitgenodigd te komen kijken door een medewerker van Muzelinck nadat alle kinderen hebben plaatsgenomen. Helaas kunnen we niet van tevoren garanderen dat er plaatsen vrij zijn voor de ouders.
- Als er geen plaats meer is kunnen de ouders in de foyer van Muzelinck wachten en een kopje koffie of thee drinken.
- Kom op tijd (ook niet veel te vroeg) en houd ook rekening met de tijd die het kost om een eventuele parkeerplaats te vinden en vanaf daar naar Muzelinck te lopen. Er zijn meerdere scholen voor één voorstelling gepland, dus het kan druk worden op de parkeerplaats.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Vervolg aandachtspunten voor jou, de ouders en de kinderen

- De groepen verzamelen zich buiten, voor de ingang van Muzelinck. Zodra een groep compleet is meldt de leerkracht dat bij de medewerker van Muzelinck.
- De kinderen mogen hun jas niet meenemen in de zaal, maar moeten de jas ophangen in de garderobe. Er hangt een bordje met de naam van de school boven de kapstok zodat de jassen weer makkelijk teruggevonden kunnen worden. Bij de garderobe is er voor aanvang de mogelijkheid om naar het toilet te gaan.
- De kinderen worden door een medewerker van Muzelinck naar hun plaats gebracht. Laat de kinderen aansluiten zodat er geen lege stoelen overblijven.

Evaluatie

- We vinden jouw mening belangrijk. Vul daarom na afloop van het bezoek de evaluatie in. Zo verbeteren we ieder jaar ons OKVO programma!
- De evaluatie kun je vinden op de website bij de pagina van jouw groep.

Vragen?

Heb je vragen over de voorstelling, neem dan contact op met Fanny Jol:

T (0412) 623 727 - E fanny.jol@muzelinck.nl

LES 1

Thema van de voorstelling

In deze les vind je een aantal opdrachten die de kinderen voorbereiden op het thema en de voorstelling.

PRAKTISCHE INFO

Benodigdheden: trailer van de voorstelling, digibord en (optioneel) het boek 'Het kartonnen kasteel' van Linda Sarah en Benji Davies ISBN: 978 90 245 7665 4

Vorbereidingstijd: 5 minuten

Lestijd: 20 minuten

Kerdoel: 55

INTRODUCTIE MET DE KINDEREN

Vertel de kinderen dat ze binnenkort naar de dans- én muziekvoorstelling 'Koning van Karton' gaan kijken. Het is niet nodig voor de dansers om te praten. Het gevoel, het verhaal en de sfeer van de voorstelling wordt verteld door de bewegingen, de dans en de beelden. Het is niet erg als de kinderen niet alles begrijpen, want het belangrijkste is dat iedereen zijn/haar eigen fantasie gebruikt bij het kijken naar deze voorstelling.



OPDRACHTEN

Opdracht 1: Gesprek met de kinderen over de trailer

- a. Laat de kinderen de trailer van de voorstelling zien.
- b. Praat met de kinderen over de trailer.
 - Wat hebben ze gezien?
 - Waarom zou de voorstelling 'Koning van Karton' heten?
 - Wat stellen de dozen voor?
 - Welke muziekinstrumenten zag je?

Opdracht 2 (optioneel): Lees het boek voor of vertel een korte samenvatting van het boek

De voorstelling 'Koning van Karton' is geïnspireerd op het boek 'Het kartonnen kasteel' van Linda Sarah en Benji Davies. Het boek gaat over vrienden hebben, kwijtraken en nieuwe vrienden maken. De voorstelling is niet een letterlijke weergave van het boek, maar het behandelt wel dezelfde thema's.

Korte samenvatting van het boek:

In het boek zien we Bart en Edo, twee beste vrienden. Ze spelen altijd urenlang op het Suikerkasteel met hun kartonnen kasteel. Maar op een dag komt er een nieuw jongetje, Kai. Hij wil ook graag meespelen, maar kan dat wel van twee naar drie?



LES 2

Muziekinstrumentje en dansopdracht

In les 2 maken de kinderen een rammeldoosje of rammelbakje (muziekinstrument). Ze gebruiken het doosje/bakje bij de dansopdracht én tijdens het interactieve deel aan het eind van de voorstelling.

PRAKTISCHE INFO

Benodigdheden: kartonnen doosje of plastic bakje, **gedroogde** mais of rijst, spliterwten, macaroni of kralen, gekleurd papier/crêpepapier, plakband, lijm, schaar

Vorbereidingstijd: 5 minuten

Lestijd: 20 minuten

Kerdoelen: 54

OPDRACHTEN



Opdracht 1: Muziekinstrumentje maken

- Laat de kinderen vanuit huis een kartonnen doosje, plastic bakje of een klein blikje meenemen: bijvoorbeeld het doosje van een pak hagelslag, pak rijst of een plastic bakje van yoghurt of ander toetje. Daarnaast wat **gedroogde** mais of rijst, spliterwten, macaroni.
- Stop dit in het doosje/bakje/blikje, maak het goed dicht en versier het doosje. Je kunt als deksel ook een afgeknipte ballon gebruiken en met een elastiekje afbinden.
- Nu heb je een klein muziekinstrumentje dat geluid maakt als je het schudt.



Heb je weinig tijd?

Nóg makkelijker is het om een klein PET-flesje te gebruiken en te vullen met droge mais, rijst of macaroni.

Neem de muziekinstrumentjes mee naar de voorstelling!



Opdracht 2a: Muziekopdracht

Door het doosje/bakje/blikje te schudden kan je verschillende geluiden maken.

Zacht/hard/stop.

1. Laat de kinderen heel zachtjes en langzaam schudden.
2. Laat de kinderen hard en snel schudden.
3. De leerkracht maakt met zijn/haar handen een beweging van boven naar beneden, dit betekent van hard naar zacht.
4. Maak een stopbeweging met je hand: de kinderen stoppen dan met schudden.

Opdracht 2b: Dansopdracht

De dansopdracht kan in het klaslokaal worden uitgevoerd.

- Maak met de kinderen een korte dans op de verschillende geluiden van het zelfgemaakt muziekinstrumentje. Kijk of ze de verschillen kunnen benoemen. Doe het eerst met de hele klas. De leerkracht maakt de geluiden en de kinderen dansen.
- Splits daarna de groep in 2en en laat de helft van de groep muziek maken en de andere helft bewegen op het geluid van de zelfgemaakte muziekinstrumentjes. Daarna wisselen de groepen met muziek en dans.
 1. De helft van de klas die muziek maakt, begint met snelle en harde geluiden.
Bij het harde geluid beweegt de helft van de klas die danst. Bijvoorbeeld heel snel met je voeten bewegen en de armen met kleine bewegingen mee laten doen. Maak sprongetjes en draai op de plaats.
 2. Maak nu zachte en langzame geluiden met het muziekinstrumentje. Bij het zachte geluid beweegt de helft van de groep langzaam met de benen en maken de armen grote bewegingen. Denk ook aan bewegingen op de grond. Je zou bijvoorbeeld een dier na kunnen doen. Welk dier beweegt langzaam?

Van deze dans kun je een stopdans maken: als de kinderen het geluid horen mogen ze bewegen. Stopt het geluid, dan staat iedereen stokstijf stil.

LES 3

Reflecterend: Vraaggesprek over de voorstelling

De voorstelling is voorbij, jullie zijn weer terug in de klas. De kinderen zitten vol met indrukken. Die willen ze vast even kwijt. Hieronder vind je een aantal vragen om het gesprek op weg te helpen en hierdoor te ontdekken wat de voorstelling met de kinderen gedaan heeft. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen de ruimte krijgen nog even door te praten over hun ervaringen, dat stimuleert het reflecterend en empathisch vermogen.

PRAKTISCHE INFO

Benodigheden: optioneel potlood en papier, werkblad 1

Vorbereidingstijd: 5 minuten

Lestijd: 15 per opdracht

Kerdoel: 55

VRAGEN OVER DE VOORSTELLING

- Denk terug aan de voorstelling en kies het moment dat jij je het beste herinnert.
Laat de kinderen hun moment uit de voorstelling vertellen en stel een verhelderende vraag indien nodig.
- Wat zag je? En wat dacht je? Wat zou het kunnen betekenen?
Laat de kinderen beschrijven wat ze gezien hebben, letterlijk of in hun verbeelding. Vervolgens kunnen ze gedachten benoemen. Breng een groepsgebesprek op gang waaraan iedereen mee doet.



TIP

Ga vooral het open gesprek aan. Laat iedere waarneming, observatie of interpretatie bestaan en probeer oordelen te voorkomen. Ieder heeft immers zijn eigen ervaring gehad, dus er is geen goed of fout en je hoeft geen verhaal te begrijpen. Het kan juist interessant zijn om te horen hoe een ander het ervaren heeft; dit verruimt het perspectief en stimuleert het empathisch vermogen. Ga mee in hun ervaring en probeer door te vragen. Het is mooi als je hen steeds om toelichting kunt vragen aan de hand van wat ze feitelijk gezien of gehoord hebben. Hiermee train je indirect hun analytisch vermogen.

De verbeelding kan ook in de beeldende verwerkopdracht op werkblad 1 getekend worden.

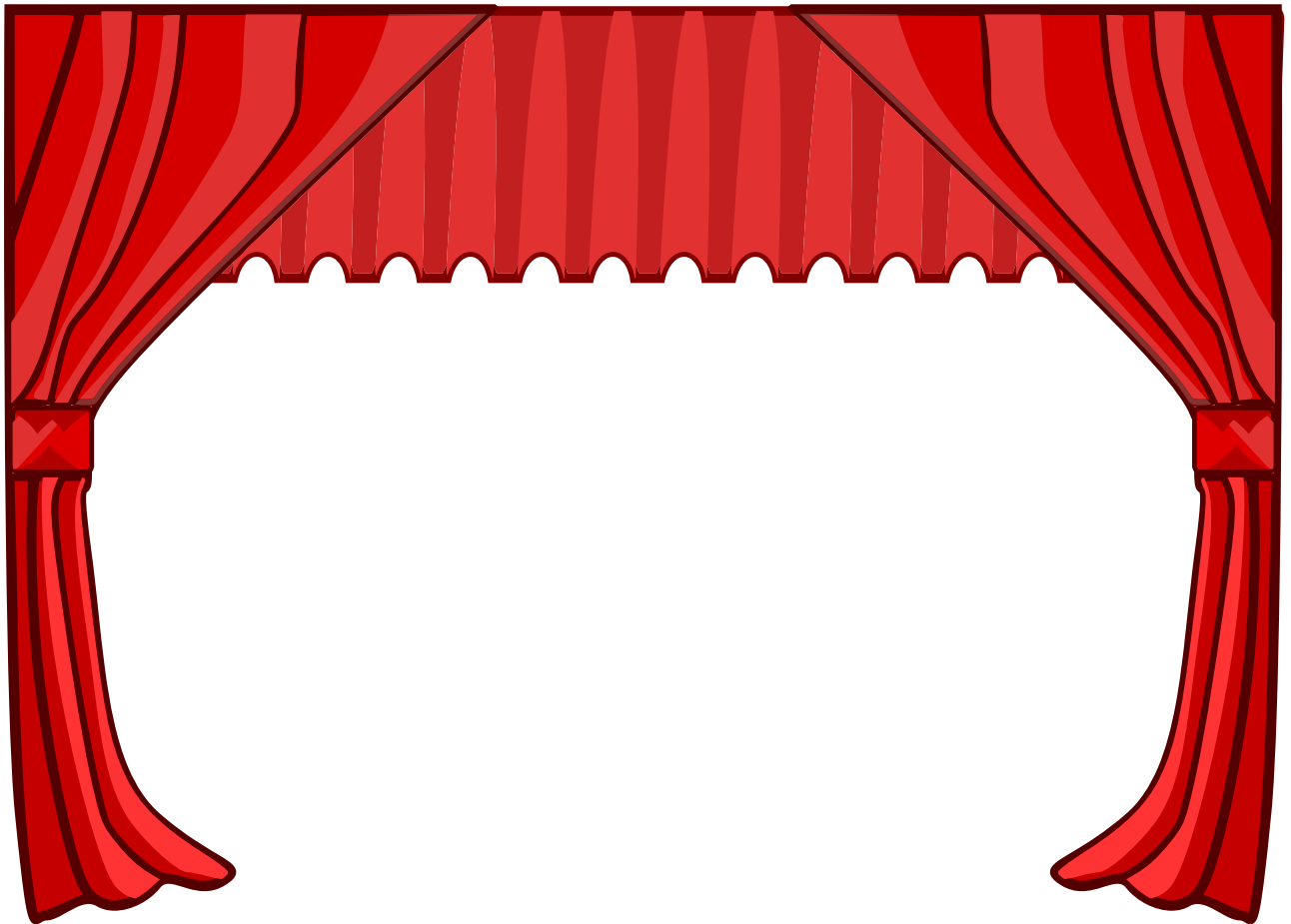
EXTRA OPDRACHT

Beeldende verwerkopdracht

Print werkblad 1 uit en laat de kinderen een tekening maken van de voorstelling.

- Denk terug aan de voorstelling en kies het moment die jij je het beste herinnert.
- Kan je dat tekenen op het werkblad?

Zo ziet werkblad 1 eruit:



OVER OKVO

BIJ OKVO MAKEN KINDEREN KENNIS MET KUNST EN CULTUUR IN OSS!

Alle kinderen in Oss moeten een kans krijgen om kennis te maken met de wereld van kunst en cultuur. Daarom werken alle culturele aanbieders in Oss in een partnerschap samen met het primair onderwijs om dit doel te bereiken.

Met het OKVO Basismenu:

1. Komen kinderen gedurende hun gehele basisschoolperiode in aanraking met alle disciplines: theater, muziek, dans, cultureel erfgoed, literatuur, beeldende kunst en audiovisueel.
2. Gaan de kinderen op bezoek bij alle culturele instellingen in Oss.
3. Worden de leerkrachten voorzien van kwalitatief hoogwaardig lesmateriaal.
4. Worden de leerkrachten ondersteund in kennis over cultuureducatie door middel van onderwijsbijeenkomsten.
5. Is aan de [kerndoelen](#) van kunstzinnige oriëntatie, oriëntatie op jezelf en de wereld en Nederlands in het mondeling én schriftelijk onderwijs voldaan wanneer het Basismenu is doorlopen.

Scholen zijn al jarenlang erg tevreden over OKVO (samenwerking, organisatie en uitvoering) en geven gemiddeld een 7,6!

PARTNERS

OKVO is een samenwerkingsverband van lokale culturele instellingen:

Bibliotheek Oss, Cultuurpodium Groene Engel, Theater De Lievekamp, Museum Jan Cunen, Muzelinck en Stadsarchief Oss.



COLOFON

Redactie en coördinatie:

OKVO, Osse Kunstinstituten Voor het Onderwijs i.s.m. Muzelinck, Centrum voor de Kunsten

Subsidiëring: Gemeente Oss

Vormgeving: 2VORM grafisch ontwerp studio



Raadhuislaan 10 - 5341GM Oss - info@okvo.nl - www.okvo.nl - tel: 06 50 26 32 50